Laboratorium 7.

0) Przygotowanie środowiska

1. W konsoli/terminalu wpisujemy kolejno:

```
$ cd
$ mkdir haskell-lab7
$ cd haskell-lab7
```

1) Narzędzie stack: pierwsze kroki:)

1. Sprawdzamy, czy narzędzie stack jest zainstalowane:

```
$ which stack
```

2. Jeśli tak, to w konsoli/terminalu wpisujemy:

```
$ stack --version
$ stack --version | grep 'QuickCheck'
$ stack --version | grep 'HUnit'
$ stack --version | grep 'hspec'
```

- Zapoznajemy się z zawartością strony; jeśli stack nie jest dostępny w systemie, to instalujemy go
- 4. W konsoli/terminalu wpisujemy kolejno:

```
$ stack new hello-stack
$ cd hello-stack
$ stack setup
$ tree .
```

- 5. Analizujemy strukturę (nowo utworzonego) projektu
- 6. W edytorze Visual Studio Code (lub Atom) otwieramy katalog hello-stack
- 7. Sprawdzamy zawartość plików: app/Main.hs , src/Lib.hs i test/Spec.hs
- 8. Analizujemy zawartość plików: package.yaml , stack.yaml i hello-stack.cabal
- 9. W konsoli/terminalu wpisujemy kolejno:

```
$ stack build
$ stack exec hello-stack-exe
$ stack test
```

10. Następnie wpisujemy:

```
$ 1s -a
```

i analizujemy zawartość katalogu .stack-work/dist/

1. Zadania:

- 1. Znajdź lokalizację pliku hello-stack-exe i uruchom go
- 2. Znajdź lokalizację pliku hello-stack-test i uruchom go
- 3. Zapoznaj się z zawartością strony stackage.org
- 4. (opcjonalne) Zapoznaj się z językiem YAML, np. tu
- 5. Znajdź w pliku stack.yaml wartość klucza resolver
- 6. (*opcjonalne*) Znajdź w plikach projektu fragmenty, które "wyglądają na miejsca" deklaracji *zależności* projektu (pakiety, biblioteki, frameworki,...)

2) Biblioteka QuickCheck: elementarne testy

- 1. Przechodzimy do katalogu haskell-lab7
- 2. Tworzymy nowy projekt:

```
$ stack new hello-quickcheck
```

- \$ cd hello-quickcheck
- 3. W pliku package.yaml zmieniamy fragment

```
dependencies:
```

- base >= 4.7 && < 5

na

dependencies:

- base >= 4.7 && < 5
- QuickCheck
- 4. W konsoli/terminalu wpisujemy kolejno:
 - \$ stack solver
 - \$ stack test
- 5. Zmieniamy zawartość pliku Spec.hs na:

```
import Test.QuickCheck
prop plusAssociativeInt :: Int -> Int -> Bool
```

generated by haroopad

```
main :: IO ()
main = do
  putStrLn "\n*** Testing prop_plusAssociativeInt... ***"
  quickCheck prop_plusAssociativeInt
```

6. Uruchamiamy testy:

```
$ stack test
```

i analizujemy wynik

7. [w pliku Spec.hs] zmieniamy wywołanie funkcji quickCheck na:

```
quickCheck (withMaxSuccess 1000 prop_plusAssociativeInt)
```

8. Uruchamiamy testy:

```
$ stack test
```

i analizujemy wynik

9. W pliku Spec.hs dodajemy (np. zaraz po prop_plusAssociativeInt)

```
prop_reverse :: [Int] -> Bool
prop_reverse xs = reverse (reverse xs) == xs
```

oraz modyfikujemy funkcję main

```
main = do
  putStrLn "\n*** Testing prop_plusAssociativeInt... ***"
  quickCheck (withMaxSuccess 1000 prop_plusAssociativeInt)
  putStrLn "\n*** Testing prop_reverse... ***"
  quickCheck (withMaxSuccess 500 prop_reverse)
```

- 10. Uruchamiamy testy i analizujemy wynik
- 11. W pliku Spec.hs dodajemy

```
prop_halfIdentity :: Double -> Bool
prop_halfIdentity x = ((* 2) . (/ 2) $ x) == x
```

12. W funkcji main dodajemy:

```
putStrLn "\n*** Testing prop_halfIdentity... ***"
quickCheck prop_halfIdentity
```

13. Ponownie uruchamiamy testy i analizujemy wynik

14. Zadania:

 Napisz i przetestuj odpowiednik prop_plusAssociativeInt dla warości typu Double , czyli

```
prop_plusAssociativeDouble :: Double -> Double -> Double -> Bool
```

Sprawdź znaleziony błąd (wykonując obliczenie "ręcznie", np. w GHCi)

2. Napisz i uruchom testy sprawdzające przemienność dodawania dla wartości typu Int i Double , czyli

```
prop_plusCommutativeInt :: Int -> Int -> Bool
prop_plusCommutativeDouble :: Double -> Double -> Bool
```

Powtórz testy dla kilku różnych wartości withMaxSuccess

3. Napisz i uruchom testy sprawdzające następujące warunki (dla listy):

```
reverse [x] == [x]
```

```
reverse (xs ++ ys) == reverse xs ++ reverse ys
```

4. Napisz i uruchom testy sprawdzające następujący warunek:

```
reverse (xs ++ ys) == reverse ys ++ reverse xs
```

Powtórz testy dla kilku różnych wartości withMaxSuccess

- 5. Zapoznaj się z opisem biblioteki QuickCheck
- 6. Uruchom testy za pomocą funkcji verboseCheck (zamiast quickCheck)
- 7. [opcjonalne] Sprawdź dostępność odpowiedników biblioteki QuickCheck dla znanych Ci języków

3) Biblioteka QuickCheck: właściwości warunkowe, analiza danych testowych, nieskończone struktury danych

1. Tworzymy nowy projekt:

```
$ stack new qch2
$ cd qch2
```

2. W pliku package.yaml zmieniamy fragment

```
dependencies:
- base >= 4.7 && < 5
```

na

```
dependencies:
  - base >= 4.7 && < 5
  - QuickCheck</pre>
```

3. W konsoli/terminalu wpisujemy:

```
$ stack test
```

4. Zmieniamy zawartość pliku Spec.hs na:

```
import Test.QuickCheck

prop_MaxOfX_LtOrEq_YIsY :: Int -> Int -> Property
prop_MaxOfX_LtOrEq_YIsY x y = x <= y ==> max x y == y

main :: IO ()
main = do
    putStrLn "\n*** Testing prop_MaxOfX_LtOrEq_YIsY... ***"
    quickCheck prop_MaxOfX_LtOrEq_YIsY
```

5. Uruchamiamy testy:

```
$ stack test
```

i analizujemy wynik

6. W pliku Spec.hs dodajemy:

```
isOrdered xs = and $ zipWith (<=) xs (tail xs)
insertToOrdList e xs = takeWhile (< e) xs ++ [e] ++ dropWhile (< e) xs

prop_InsertPreservesOrder :: Int -> [Int] -> Property
prop_InsertPreservesOrder x xs = isOrdered xs ==> isOrdered (insertToOrdList x xs)
```

oraz modyfikujemy funkcję main , dodając:

```
putStrLn "\n*** Testing prop_InsertPreservesOrder... ***"
quickCheck prop_InsertPreservesOrder
```

- 7. Uruchamiamy testy i analizujemy wynik
- 8. W pliku Spec.hs dodajemy:

```
prop_InsertPreservesOrder2 :: Int -> [Int] -> Property
```

```
prop_InsertPreservesOrder2 x xs =
  isOrdered xs ==> classify (null xs) "empty list" $
  isOrdered (insertToOrdList x xs)
```

oraz modyfikujemy funkcję main , dodając:

```
putStrLn "\n*** Testing prop_InsertPreservesOrder2... ***"
quickCheck prop_InsertPreservesOrder2
```

- 9. Uruchamiamy testy i analizujemy wynik
- 10. W pliku Spec.hs dodajemy:

```
prop_InsertPreservesOrder3 :: Int -> [Int] -> Property
prop_InsertPreservesOrder3 x xs =
  isOrdered xs ==> collect (length xs) $
  isOrdered (insertToOrdList x xs)
```

oraz modyfikujemy funkcję main , dodając:

```
putStrLn "\n*** Testing prop_InsertPreservesOrder3... ***"
quickCheck prop_InsertPreservesOrder3
```

- 11. Uruchamiamy testy i analizujemy wynik
- 12. W pliku Spec.hs dodajemy:

```
prop_DoubleCycleEqOneCycle :: [Int] -> Property
prop_DoubleCycleEqOneCycle xs = not (null xs) ==> cycle xs == cycle (xs ++ xs)
```

oraz modyfikujemy funkcję main , dodając:

```
putStrLn "\n*** Testing prop_DoubleCycleEqOneCycle... ***"
quickCheck prop_DoubleCycleEqOneCycle
```

- 13. Uruchamiamy testy i analizujemy wynik
- 14. Przerywamy wykonanie programu [Ctrl+C]
- 15. Zmieniamy definicję funkcji prop_DoubleCycleEqOneCycle na:

```
prop_DoubleCycleEqOneCycle :: [Int] -> Int -> Property
prop_DoubleCycleEqOneCycle xs n =
  not (null xs) && n >= 0 ==>
  take n (cycle xs) == take n (cycle (xs ++ xs))
```

- 16. Uruchamiamy testy i analizujemy wynik
- 17. Zadania:

- 1. Napisz test sprawdzający warunek if $(x \le y)$ then min x y == x
- 2. Sprawdź działanie następującego wariantu prop InsertPreservesOrder:

```
prop_InsertPreservesOrder4 :: Int -> [Int] -> Property
prop_InsertPreservesOrder4 x xs =
  forAll orderedList $ \xs -> isOrdered (insertToOrdList x xs)
```

- 3. [opcjonalne] Napisz testy sprawdzające zachowanie warunku uporządkowania listy podczas wstawiania elementów dla przypadku listy uporządkowanej malejąco. Sprawdź dane testowe (classify , collect)
- 4. [opcjonalne] Zapoznaj się z publikacją: K. Claessen, J. Hughes QuickCheck: A Lightweight Tool for Random Testing of Haskell Programs

4) Środowisko projektu w GHCi: stack ghci

1. Uruchamiamy konsolę GHCi:

```
$ ghci
```

2. W konsoli GHCi wpisujemy kolejno:

```
ghci> :t cycle
ghci> cycle [1,2,3] -- po chwili przerywamy wykonanie [Ctrl+C]
ghci> take 10 $ cycle [1,2,3]
ghci> take 10 $ cycle ([1,2,3] ++ [1,2,3])
ghci> :t quickCheck
ghci> :t classify
ghci> :t collect
ghci> import Test.QuickCheck
```

- 3. Zamykamy konsolę GHCi (:q)
- 4. Sprawdzamy, czy katalogiem bieżącym jest qch2 (jeśli nie, to ustawiamy qch2 jako katalog bieżący)
- 5. Uruchamiamy ponownie GHCi, ale tym razem w środowisku projektu:

```
$ stack ghci
```

6. W konsoli GHCi wpisujemy kolejno:

```
ghci> :t quickCheck
ghci> :t classify
ghci> :t collect
ghci> import Test.QuickCheck
ghci> :t quickCheck
ghci> :t classify
                                                                         generated by haroopad
```

```
ghci> :t collect
ghci> :i Testable
ghci> :i Property
ghci> :i Gen
```

7. Następnie wpisujemy:

```
ghci> :1 test/Spec.hs
ghci> quickCheck prop_MaxOfX_LtOrEq_YIsY
```

8. Zadania:

- 1. Zapoznaj się z opisem stack ghci
- 2. Uruchom w GHCi pozostałe testy (tzn. prop_InsertPreserves0rder i kolejne)
- 3. Uruchom w GHCi kolejno wszystkie testy z różnymi wartościami parametru withMaxSuccess
- 4. Sprawdź w GHCi działanie następujących testów:

```
ghci> quickCheck $ forAll (choose (1,100)) (n -> n > 0)
ghci> quickCheck $ forAll (arbitrary :: Gen Int) (\n -> n > 0)
```

- 5. Uruchom w GHCi funkcję main z pliku Spec.hs
- 6. Uruchom w GHCi funkcję main z pliku app/Main.hs

5) Generatory danych testowych 1: typy wbudowane

1. Tworzymy nowy projekt i przechodzimy do katalogu projektu:

```
$ stack new qch3
$ cd qch3
```

- 2. W sekcji dependencies pliku package.yaml dodajemy QuickCheck
- 3. Uruchamiamy GHCi w środowisku projektu

```
$ stack ghci
```

4. W konsoli GHCi wpisujemy kolejno:

```
ghci> :t quickCheck
ghci> import Test.QuickCheck
ghci> :t quickCheck
ghci> :t arbitrary
ghci> :i Arbitrary
ghci> :i Gen
```

```
ghci> :t generate
ghci> generate $ return 1
```

5. Następnie wpisujemy:

```
ghci> :t choose
ghci> generate $ choose (0, 1) -- powtarzamy kilka razy
ghci> generate $ choose (0.0, 1.0) -- jw.
ghci> generate $ choose ('a', 'z') -- jw.
ghci> generate $ choose ('A', 'Z') -- jw.
ghci> generate $ choose ('A', 'z') -- jw.
ghci> generate $ choose (False, True) -- jw.
```

6. Następnie wpisujemy:

```
ghci> :t elements
ghci> generate $ elements [1,10,100,1000] -- powtarzamy kilka razy
ghci> generate $ elements [1..10] -- jw.
ghci> generate $ elements ['a', 'e', 'i', 'o', 'u'] -- jw.
ghci> generate $ elements [False,True] -- jw.
ghci> generate $ elements [3.14, 2.71] -- jw.
```

7. Następnie wpisujemy:

```
ghci> generate (arbitrary :: Gen Bool) -- powtarzamy kilka razy
ghci> generate (arbitrary :: Gen (Bool, Bool)) -- jw.
ghci> generate (arbitrary :: Gen (Int, Bool, Double)) -- jw.
ghci> generate (arbitrary :: Gen [(Int,Bool,Double)]) -- jw.
ghci> listGen = generate $ frequency [(1, return [1]), (3, return [1,2])] -- jw.
ghci> listGen -- powtarzamy 10 razy
ghci> generate $ suchThat (arbitrary :: Gen Int) (\e -> 2 * e^2 - 3 * e > 0) -- powt
```

8. Następnie wpisujemy:

```
ghci> generate $ listOf (arbitrary :: Gen Int) -- powtarzamy kilka razy
ghci> generate $ listOf1 (arbitrary :: Gen Int) -- jw.
ghci> generate $ vectorOf 5 (arbitrary :: Gen Bool) -- jw.
ghci> generate $ vectorOf 5 (arbitrary :: Gen Int) -- jw.
ghci> generate $ vectorOf 2 (arbitrary :: Gen [Int]) -- jw.
ghci> generate $ shuffle [1..10] -- jw.
ghci> generate $ shuffle ['a'..'z'] -- jw.
ghci> generate $ sublistOf [1..10] -- jw.
ghci> generate $ (orderedList :: Gen [Int]) -- jw.
```

9. Następnie wpisujemy:

```
ghci> sample $ (arbitrary :: Gen [Int]) -- powtarzamy kilka razy
ghci> sample' $ (arbitrary :: Gen [(Int.Bool)]) -- iw.

generated by haroopad
```

Pilets 2000btc & (010tc101) .. ocu [(tile)200t/1)

10. **Zadania**:

- 1. Zapoznaj się z opisami wszystkich funkcji użytych w tym ćwiczeniu
- 2. Sprawdź działanie następującego generatora:

```
listGen :: Gen [Int]
listGen = oneof [ return [], (:) <$> arbitrary <*> listGen ]
```

- 3. Zmodyfikuj listGen tak, aby listy niepuste były tworzone 4 razy częściej niż puste (rozważ użycie frequency)
- 4. [opcjonalne] Zapoznaj się z funkcjami sized i resize

6) Generatory danych testowych 2: typy użytkownika

1. Zmieniamy zawartość pliku Spec.hs projektu qch3 na:

```
import Test.QuickCheck

data DaysOfWeek = Mon | Tue | Wed | Thu | Fri | Sat | Sun deriving (Eq, Show)

dayAfter Mon = Tue
dayAfter Tue = Wed
dayAfter Tue = Fri
dayAfter Thu = Fri
dayAfter Fri = Sat
dayAfter Sat = Sun
dayAfter Sun = Mon

prop_WeekCycle d = sevenTimesNext d == d
   where sevenTimesNext d' = iterate dayAfter d' !! 7

instance Arbitrary DaysOfWeek where
   arbitrary = elements [ Mon, Tue, Wed, Thu, Fri, Sat, Sun ]

main :: IO ()
main = quickCheck prop_WeekCycle
```

2. W pierwszej linii pliku Spec.hs dodajemy:

```
import Control.Monad
```

3. W pliku Spec.hs (np. nad funkcją main) dodajemy:

```
data List a = Nil | Cons a (List a) deriving (Show, Eq)

generated by haroopad
```

```
instance Arbitrary a => Arbitrary (List a) where
  arbitrary = oneof [ return Nil, liftM2 Cons arbitrary arbitrary ]
reverse' :: List a -> List a
reverse' = go Nil
 where go acc Nil = acc
        go\ acc\ (Cons\ x\ xs) = go\ (Cons\ x\ acc)\ xs
prop_RevRevList_Eq_List :: List Int -> Bool
prop_RevRevList_Eq_List xs = reverse' (reverse' xs) == xs
```

4. Zmieniamy funkcję main na:

```
main :: IO ()
main = do
  putStrLn "\n*** Testing prop_WeekCycle... ***"
  quickCheck prop_WeekCycle
  putStrLn "\n*** Testing prop_RevRevList_Eq_List... ***"
  quickCheck prop_RevRevList_Eq_List
```

Zapisujemy zmiany

- 5. Uruchamiamy test (stack test) i analizujemy wynik
- 6. W pliku Spec.hs dodajemy:

```
length' :: List a -> Int
length' Nil = 0
length' (Cons _ xs) = 1 + length' xs
prop_RevRevList_Eq_List2 :: List Int -> Property
prop_RevRevList_Eq_List2 xs = collect (length' xs) $ reverse' (reverse' xs) == xs
```

7. W funkcji main dodajemy:

```
putStrLn "\n*** Testing prop_RevRevList_Eq_List2... ***"
quickCheck prop RevRevList Eq List2
```

- 8. Uruchamiamy testy i analizujemy wynik
- 9. W pliku Spec.hs dodajemy:

```
data BinTree a = EmptyBT | NodeBT (BinTree a) a (BinTree a) deriving Show
insertIntoBinTree :: a -> BinTree a -> BinTree a
insertIntoBinTree x EmptyBT = NodeBT EmptyBT x EmptyBT
insertIntoBinTree x (NodeBT lt a rt) =
  if depthOfBinTree lt <= depthOfBinTree rt</pre>
                                                                        generated by haroopad
     then NodeBT (insertIntoBinTree x lt) a rt
```

```
else NodeBT lt a (insertIntoBinTree x rt)

depthOfBinTree :: BinTree a -> Int
   depthOfBinTree EmptyBT = 0
   depthOfBinTree (NodeBT lt _ rt) = 1 + max (depthOfBinTree lt) (depthOfBinTree rt)

prop_InsToBinTreeIncrItsDepthByAtMost1 :: a -> BinTree a -> Bool
   prop_InsToBinTreeIncrItsDepthByAtMost1 x t0 =
      depthOfBinTree (insertIntoBinTree x t0) - depthOfBinTree t0 <= 1</pre>
```

10. W funkcji main dodajemy:

```
putStrLn "\n*** Testing prop_InsToBinTreeIncrItsDepthByAtMost1... ***"
quickCheck (prop_InsToBinTreeIncrItsDepthByAtMost1 :: Int -> BinTree Int -> Bool)
```

- 11. W konsoli GHCi (stack ghci) uruchamiamy testy kilkukrotnie (ghci> main) i analizujemy wynik. Dlaczego czasy wykonania testów nie zawsze są równe? (uwaga: pomocne może być użycie verboseCheck zamiast quickCheck)
- 12. Zmieniamy definicję instancji Arbitrary (BinTree a) na następującą:

i powtarzamy testy. Co się zmieniło?

13. Ponownie zmieniamy definicję instancji Arbitrary (BinTree a) , tym razem na następującą:

i powtarzamy testy. Co się zmieniło?

14. Zadania:

- Uruchom test właściwości prop_WeekCycle używając verboseCheck zamiast quickCheck
- 2. Zmodyfikuj definicję

```
instance Arbitrary a => Arbitrary (List a) where
arbitrary = oneof [ return Nil. liftM2 Cons arbitrary arbitrary arbitrary ]
```

tak, aby średnia długość generowanych list wynosiła 5 (rozważ wykorzystanie frequency)

3. Dodaj test sprawdzający, czy dodanie elementu do drzewa BinTree zwiększa jego liczbę elementów o 1, tzn.

```
elemCountOfBinTree (insertIntoBinTree e tr) - elemCountOfBinTree tr == 1
```

- 4. Uporządkuj strukturę projektu rozdzielając (do różnych plików) kod testowany i testujący
- 5. Zapoznaj się z opisami bibliotek HUnit i Hspec oraz porównaj ich możliwości z biblioteką QuickCheck
- 6. Utwórz nowy projekt zawierający zalążek biblioteki kolekcji (na początek może to być tylko np. stos i kolejka) i napisz kilka testów dla każdej kolekcji (QuickCheck oraz HUnit lub Hspec)

7) QuickCheck i biblioteka Checkers

1. Tworzymy nowy projekt i przechodzimy do katalogu projektu:

```
$ stack new qch4
$ cd qch4
```

2. W pliku package.yaml zmieniamy fragment:

```
dependencies:
  - base >= 4.7 && < 5</pre>
```

na

```
dependencies:
- base >= 4.7 && < 5
- QuickCheck
- checkers
```

3. Zmieniamy zawartość pliku Spec.hs na:

```
import Control.Monad
import Test.QuickCheck
import Test.QuickCheck.Checkers
import Test.QuickCheck.Classes

main :: IO ()
main = do
   putStrLn "\n*** Testing Maybe ... ***"
   let t1 = undefined :: Maybe (Int, String, Int)
```

generated by haroopad

```
quickBatch $ functor t1
quickBatch $ applicative t1
quickBatch $ monad t1
```

4. Uruchamiamy testy

```
$ stack test
```

- 5. Zapoznajemy się z opisem biblioteki Checkers
- 6. W pliku Spec.hs dodajemy:

```
newtype Identity a = Identity a deriving (Eq, Ord, Show)

instance Functor Identity where
  fmap f (Identity x) = Identity $ f x

instance Applicative Identity where
  pure = Identity
  Identity f <*> Identity x = Identity $ f x

instance Monad Identity where
  return = pure
  Identity x >>= fm = fm x

instance Arbitrary a => Arbitrary (Identity a) where
  arbitrary = liftM Identity arbitrary

instance Eq a => EqProp (Identity a) where
  (=-=) = eq
```

7. W funkcji main dodajemy:

```
putStrLn "\n*** Testing Identity ... ***"
let t2 = undefined :: Identity (Int, String, Int)
quickBatch $ functor t2
quickBatch $ applicative t2
quickBatch $ monad t2
```

i uruchamiamy testy

8. Zadania:

- 1. Sprawdź spełnienie odpowiednich 'praw' dla typu Either String Int (dla instancji klas typu Functor , Applicative i Monad)
- 2. Sprawdź spełnienie odpowiednich 'praw' dla typu [Int]
- Dla typu danych (reprezentującego listę):

generated by haroopad

```
data List a = Nil | Cons a (List a) deriving (Show, Eq)
```

napisz instancje klas typu: Functor , Applicative i Monad oraz Arbitrary i EqProp a następnie sprawdź, czy utworzone instancje spełniają odpowiednie 'prawa' (odpowiadające klasom typu Functor , Applicative i Monad)